

Інформація

про наукову та інноваційну діяльність кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології за 2023 рік

1. Узагальнена інформація щодо наукової та науково-технічної діяльності кафедри (необхідно коротко відобразити найбільш актуальні події, найвагоміші результати, статистичні дані із діяльності кафедри у звітному році тощо):

а) коротка довідка про кафедру (до 7 рядків);

Сьогодні на кафедрі працюють дев'ять науково-педагогічних працівників: 1 професор, доктор наук, 5 доцентів кандидатів наук та 3 старших викладача кандидати наук. На кафедрі читаються дисципліни, які визначають фаховий рівень спеціаліста аграрного профілю у XXI столітті. Вивчаються професійно орієнтовані дисципліни: генетика, біотехнологія, генетична інженерія та біотехнологія, селекція і насінництво польових культур, спеціальна селекція і насінництво польових культур, селекція гетерозисних гібридів, соматоклональна мінливість в культурі *in vitro*, культура дигаплоїдів, культура ізольованих протопластів, генетичні ресурси рослин, насінництво польових культур, насіннезнавство, управління формуванням насінневою продуктивністю, інспекторський нагляд і контроль тощо.

б) основні пріоритетні напрями наукової діяльності (до 7 рядків);

Пріоритетні напрямки наукової діяльності кафедри – генетика, селекція, біотехнологія.

Розробка способів отримання та ідентифікації генетичних матеріалів в селекції рослин.

Створення нових вихідних матеріалів та на їх основі сортів і гібридів сільськогосподарських культур.

Використання біотехнологічної ланки для прискорення селекційного процесу та створення банку генетично цінних форм.

в) науково-педагогічні кадри (стисла аналітична довідка (можна у вигляді таблиці та їх наукова тематика));

Тематика науково-дослідних робіт викладачів кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології

Програма*	Тема** досліджень кафедри	П.І.Б. і тематика*** досліджень викладачів
0116U003207 Оптимізація використання природного і ресурсного потенціалу агроєкосистем Правобережного Лісостепу України	Аналіз, розроблення та удосконалення генетичних і біотехнологічних методів у селекції сільськогосподарських культур (Затверджено вченою радою факультету агрономії, протокол № 5 від 26.04.2021 р.)	Доктор с.-г. наук, проф. Рябовол Л.О. «Розробка біотехнологічних методів у селекції сільськогосподарських культур». (Затверджено на засіданні кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології, протокол № 3 від 5.09. 2012 р.)
		Кандидат с.-г. наук, доцент Любченко А.І. «Наукові основи використання біотехнологічних методів в селекції технічних культур». (Затверджено на засіданні кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології, протокол № 7 від 28.11. 2012р.)
		Кандидат с.-г. наук, доцент Сержук О. П. «Створення вихідного матеріалу та прискорене розмноження малопоширених плодкових культур». (Затверджено на засіданні кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології, протокол № 2 від 5.09. 2012р.)
		Кандидат с.-г. наук, ст. викладач Коцюба С. П. «Селекція гібридів кукурудзи на стійкість до вилягання та ламкості стебла» (Затверджено на засіданні кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології, протокол № 7 від 10.10.2018 р.)

		Кандидат с.-г. наук, доцент Новак Ж. М. «Створення вихідного матеріалу пшениці шляхом інтрогресивної гібридизації». (Затверджено на засіданні кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології, протокол № 2 від 5.09. 2012 р.)
		Кандидат с.-г. наук, ст. викладач Діордієва І. П. «Теоретичні основи створення вихідних матеріалів у селекції на якість зерна пшениці та тритикале». (Затверджено на засіданні кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології, протокол № 7 від 10.10.2018 р.)
		Кандидат с.-г. наук ст. викладач Крижанівський В. Г. «Адаптивна здатність сортів пшениці озимої в умовах Правобережного Лісостепу України» (Затверджено на засіданні кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології, протокол № 4 від 5.10. 2016р.)
		Кандидат с.-г. наук, доцент Полянецька І. О. «Селекційно-генетичне покращення зернових культур» (Затверджено на засіданні кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології, протокол № 7 від 10.10.2018 р.)
		Кандидат с.-г. наук, викладач Любченко І. О. «Наукові основи використання біотехнологічних методів в селекції технічних культур» (Затверджено на засіданні кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології, протокол № 6 від 26.10.2021 р.)

г) кількість виконаних наукових робіт (державна, господарча тематика) та обсяги їх фінансування.

Програма*	Тема досліджень кафедри	Форма тематики
0116U003207 Оптимізація використання природного і ресурсного потенціалу агроєкосистем Правобережного Лісостепу України	Аналіз, розроблення та удосконалення генетичних і біотехнологічних методів у селекції сільськогосподарських культур (Затверджено вченою радою факультету гронімії, протокол № 5 від 26.04.2021 р.)	державна
	Дослідження ефективності активатора добрив BioExpert в Україні в 2022–2023 рр.	госпдоговірна (600 євро)
	Аналіз селекційних форм (зразків) пшениці і розробка рекомендацій виробництву	госпдоговірна (24000 грн)

д) кількість відкритих та діючих у звітному році спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій, кількість захищених дисертацій.

Діє Спеціалізована вчена рада із захисту докторських та кандидатських дисертацій зі спеціальності 06.01.05 – селекція і насінництво, Д 74.844.04

2. Визначні результати фундаментальних досліджень у галузі природничих, суспільних і гуманітарних наук, зокрема наукові досягнення світового рівня

(вказати назву роботи, наукового керівника, коротко описати одержаний науковий результат, його новизну, науковий рівень, значимість та практичне застосування);

Питання поставлено на вирішення науковцями кафедри:

- Фундаментальні дослідження направлені на розробку методів вирішення багатогранної проблеми – підвищення якості зерна важливої світової продовольчої культури – пшениці. Один із аспектів цієї проблеми є створення високобілкових сортів культури. Хлібна (м'яка) пшениця, яка вирощується зараз на полях України містить лише 12-14% білка. За даними учених вміст білка в пшениці можна підняти до 20%. У світі вирощують пшеницю спельта, яка містить 25% білка та пшениця полба яка містить 30% білка. В Україні селекційні роботи із цими пшеницями широко не проводилися.
- Отримання вихідних зразків за використання пшенично-житніх транслокацій з метою

отримання високопродуктивних екологічно-пластичних форм зернових культур.

- Важливим залишається питання створення стійких до гербіцидів суцільної дії вихідних матеріалів та гібридів соняшнику олійного і кондитерського напрямків використання.
- З метою підвищення врожайності рослин ставиться завдання зміни архітектоніки рослин, зокрема, жита, тритикале та кукурудзи.
- Для створення нових вихідних матеріалів розробляються та удосконалюються біотехнологічні методи отримання зразків для ведення гетерозисної селекції.
- Розробка технології мікроклонального розмноження рослин низки сільськогосподарських культур та створення банку рослинного матеріалу для селекційного процесу.

3. Найважливіші результати прикладних досліджень, конкурентоспроможні прикладні розробки та новітні технології за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки, обов'язково зазначити підприємства і організації, на яких здійснювалася апробація, випробування, та які можуть бути зацікавлені у їх використанні

(зазначити назву роботи, наукового керівника, коротко описати одержаний науковий результат, його новизну, науковий рівень, значимість та практичне застосування, наявні госпдоговірні роботи та обсяг коштів, отриманих від їх виконання);

- Співробітниками кафедри показано і практично доведено (створено сорти (пшениця, тритикале), які пройшли апробацію та передані на Державну науково-технічну експертизу сортів рослин) можливість покращення пшениці м'якої і тритикале за рахунок використання пшениці спельти, як донора ознаки "високий вміст білка", та покращення спельти за рахунок використання м'кої пшениці. В цьому напрямку дослідження тільки розпочаті у невеликому об'ємі. Для створення більш досконалих сортів м'якої пшениці, спельти, полби та тритикале необхідне розширення досліджень, включення в дослідження нових сортів спельти, сучасних сортів м'якої пшениці, полби та тритикале.
- З метою відбору кращих зразків для схрещувань та створення високобілкових форм зернових культур створено колекцію вихідних зразків.
- Розроблено способи ідентифікації рослинними матеріалами за маркерними ознаками (гіллястий колос (пшениця, тритикале, жито), шестирядковий колос(жито)).
- Розроблено живильні середовища для розмноження та зберігання рослинного матеріалу в ізолюваній культурі.

4. Розробки, які впроваджено у 2023 році за межами УНУС (відповідно до таблиці):

№ з/п	Автори та назва розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата акту впровадження	Практичні результати, які отримано (обсяг отриманих коштів, налагоджено співпрацю для подальшої роботи тощо)
1	2	3	4	5	6

5. Інформація про комерціалізацію науково-технічних розробок (коротко описати результати)

6. Публікації науково-педагогічних працівників кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології за 2023 р.

(з електронним посиланням на репозитарій)

№	Наукова публікація	Автори, бібліографічний опис	Друковані аркуші
1.	Монографії, видані в Україні		
2.	Монографії, видані за кордоном		
3.	Підручники у формі звітності за виконані планові наукові дослідження, рекомендовані вченою		
4.	Навчальні посібники у формі звітності за виконані планові наукові дослідження, рекомендовані вченою радою УНУС		
5.	Словники, довідники тощо		
6.	Методичні розробки, рекомендовані НМК факультету, НМР університету, вченою радою факультету або УНУС		
7.	Рекомендації виробництву, рекомендовані НМК факультету, НМР університету, вченою радою факультету, УНУС		
8.	Статті у фахових виданнях України	<p>1. Діордієва І. П., Масловата С. А. Технологічні та хлібопекарські властивості зерна форм пшениці створених за гібридизації <i>Triticum aestivum</i> L. × <i>Triticum spelta</i> L. Наукові доповіді НУБіП України. 2023. № 2/102. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9601</p> <p>2. Діордієва І. П. Параметри адаптивності зразків пшениці спельта за показниками якості зерна. Збірник наукових праць УНУС. 2023. Вип. 102. С. 135–142. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9591</p> <p>3. Новак Ж. М., Любченко А. І., Любченко І. О. Діагностика посухостійкості тетраплоїдних видів <i>Triticum</i> за посівними показниками насіння. Збірник наукових праць Уманського НУС. Умань. 2023. Вип. 102. С. 126-135. 10.32782/2415-8240-2023-102-1-126-135.</p> <p>4. Любченко А. І., Рябовол Л. О., Любченко І. О., Сержук О. П., Рябовол Я. С. Селективний вплив маніту на культуру калюсних тканин рижюю ярого. Наукові доповіді НУБіП України. 2022. №1 (95). http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovid/article/view/15910/14368 https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9758</p> <p>5. Рябовол Л.О., Рябовол Я.С., Ненька О.В. Вплив генотипу на мікроклонування рослин буряку цукрового в ізольованій культурі. Збірник наукових праць Уманського НУС. 2023. Вип. 102. С. 165-171.</p>	<p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p>

		https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9815	
9.	Статті у інших наукових виданнях України		
10.	Статті у зарубіжних наукових виданнях		
11.	Статті у виданнях, що цитуються у наукометричній базі Scopus	<p>1. Diordiieva, I., Kochmarskyi, V., Riabovol, L., Riabovol, Ia., & Karychkovska, S. (2023). Creation and analysis of the starting material obtained by hybridisation of <i>Triticum spelta</i> L. × <i>Triticum compactum</i> Host.. <i>Scientific Horizons</i>, 26(9), 110-119. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9602</p> <p>2. Moskalets, V., Kotsyuba, S., Novak, Zn., Kryzhanivskiy, V., & Yaremenko, O. (2023). Creation of source material by attracting different varieties of common winter wheat in breeding for adaptability, productivity, and grain quality. <i>Scientific Horizons</i>, 26(7), 66-78. doi: 10.48077/scihor7.2023.66 https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9580</p>	0,5 0,5
12.	Статті у виданнях, що цитуються у наукометричній базі Web of Science		
13.	Тези доповідей на Міжнародних конференціях за кордоном	<p>1. Новак Ж.М., Новак М.А. Висота рослин сортозразків пшениці твердої ярої колекції Уманського національного університету садівництва. The IV International Scientific and Practical Conference «Modern directions of development of science and technology», 2023 January 30 – February 01, Liverpool, Great Britain. p.15-17. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9581</p> <p>2. Новак Ж.М., Ненька О.В., Шамрай М.П. Довжина колоса колекційних сортозразків ячменю ярого. The XXVIII International Scientific and Practical Conference «Unusual methods of development of science and thoughts», July 17 – 19, Madrid, Spain. P. 17-19. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9646</p>	0,1 0,1
14.	Тези доповідей на Міжнародних конференціях в Україні	<p>1. Діордієва І. П., Бабій М.М. Ступінь домінування та аналіз гетерозисного ефекту селекційно-цінних ознак у гібридів <i>Triticum aestivum</i> L. × <i>Triticum spelta</i> L. «Селекційно-генетична наука і освіта» (Парієві читання) : XII Міжнародна наукова конференція. Умань, 2023. С. 64–66. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9590</p> <p>2. Діордієва І. П., Рак О.М., Пізній І. О. Створення вихідного матеріалу тритикале озимого за гібридизації з пшеницею спельта</p>	0,1 0,1

		<p>(<i>Triticum spelta</i> L.) та елімусом піщаним (<i>Elimus arenarius</i> L.). «Селекційно-генетична наука і освіта» (Парієві читання) : XII Міжнародна наукова конференція. Умань, 2023. С. 66–68. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9589</p> <p>3. Новак Ж. М., Гирба А.В., Кельман І.А.. Висота рослин перспективних популяцій пшениці твердої ярої селекції Уманського національного університету садівництва. Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). Матеріали XII Міжнародної наукової конференції (20–22 березня 2023 р.). Умань, 2023. С. 164- 166. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9633</p> <p>4. Новак Ж.М., Кучеренко Б. В., Синяк В. С. Кількість продуктивних стебел сортозразків ячменю ярого різного географічного походження залежно від погодних умов 2020-2022 рр. Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). Матеріали XII Міжнародної наукової конференції (20–22 березня 2023 р.). Умань, 2023. С. 167- 171. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9634</p> <p>5. Новак Ж.М., Новак М.А., Кулик П. В. Довжина колоса тетраплоїдних видів пшениці. Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). Матеріали XII Міжнародної наукової конференції (20–22 березня 2023 р.). Умань, 2023. С. 171- 173. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9632</p> <p>6. Новак Ж.М., Правдюк В. А., Шаповал В. В. Кількість колосків у колосі сортозразків пшениці твердої ярої в умовах Уманського національного університету садівництва. Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). Матеріали XII Міжнародної наукової конференції (20–22 березня 2023 р.). Умань, 2023. С. 173- 175. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9620</p> <p>7. Любченко А. І., Любченко І. О., Новак Ж. М. Посухостійкість тетраплоїдних видів роду <i>Triticum</i> за результатами ранньої діагностики. Стрес і адаптація рослин: Тези доповідей II-ої міжнародної наукової конференції, присвяченої 125-річчю від дня народження професора Ф.П. Мацкова (Харків, 7-8 червня 2023 р.). Харків, 2023. С.151- 152. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9637</p> <p>8. Крижанівський В. Г., Король М.В. Вивчення особливостей формування</p>	<p>0,1</p> <p>0,1</p> <p>0,1</p> <p>0,1</p> <p>0,1</p> <p>0,1</p>
--	--	---	---

		<p>вважаю зерна сої різними сортами. Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). Матеріали XII Міжнародної наукової конференції (20–22 березня 2023 р.). Умань, 2023. С. 117–120. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9649</p> <p>9. Крижанівський В. Г., Науменко В.П. Вплив сортових особливостей, передпосівної обробки та строків сівби на ріст і розвиток та продуктивність рослин ріпаку озимого. Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). Матеріали XII Міжнародної наукової конференції (20–22 березня 2023 р.). Умань, 2023. С. 120–123. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9650</p> <p>10. Крижанівський В. Г., Полянський Р.О. Оцінка продуктивності сортосумішей ячменю ярого в правобережному Лісостепу. Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). Матеріали XII Міжнародної наукової конференції (20–22 березня 2023 р.). Умань, 2023. С. 123–125. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9648</p> <p>11. Крижанівський В. Г., Святий Д.І., Науменко В.П., Король М.В. Умови перезимівлі та урожайніс пшениці озимої. Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). Матеріали XII Міжнародної наукової конференції (20–22 березня 2023 р.). Умань, 2023. С. 125–128. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9690</p> <p>12. Крижанівський В. Г., Святий Д.І. Результати вивчення сортів гороху за урожайністю та якістю зерна. Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). Матеріали XII Міжнародної наукової конференції (20–22 березня 2023 р.). Умань, 2023. С. 128–130. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9691</p> <p>13. Крижанівський В. Г., Горбанюк Я.І., Поліщук В.С., Полянський Р.О. Показники якості зерна сортів пшениці озимої залежно від попередника. Тези доповідей Міжнародної наукової інтернет-конференції «Інноваційні зернопродукти і технології» (21 лютого 2023 р.) Умань, 2023. С. 65–66. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9635</p> <p>14. Крижанівський В. Г., Григоренко Ю.В., Смршок В.Д. Вплив сортових властивостей на якість та урожайність зерна пшениці озимої в правобережному лісостепу. Міжнародної наукової інтернет-конференції «Інноваційні зернопродукти і</p>	<p>0,1</p> <p>0,1</p> <p>0,1</p> <p>0,1</p> <p>0,1</p> <p>0,1</p>
--	--	--	---

		<p>технології» (21 лютого 2023 р.) Умань, 2023. С. 67–69. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9623</p> <p>15. Крижанівський В.Г., Костенко І.В., Плаксіє Г.С., Свинарський О.В. Вплив строків сівби на урожай пшениці озимої та якість зерна. Міжнародної наукової інтернет-конференції «Інноваційні зернопродукти і технології» (21 лютого 2023 р.) Умань, 2023. С. 70–71. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9622</p> <p>16. Крижанівський В. Г., Сірий В.В. Визначення тривалості періоду яровизації та фотоперіодичної чутливості у сортів пшениці м'якої озимої. Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). Матеріали XII Міжнародної наукової конференції (20–22 березня 2023 р.). Умань, 2023. С. 130–131. https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9807</p>	0,1
			0,1
15.	Тези доповідей на Всеукраїнських конференціях	<p>1. Новак Ж., Ненька О., Залуженко В., Новак М. Способи зближення строків цвітіння кукурудзи. <i>Матеріали VII Всеукраїнської наукової конференції. «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі»</i>. Умань, 2023. С.</p> <p>2. Новак Ж., Ненька О., Шовенко А., Скрипник Д. Висота рослин гібридних популяцій F 5 пшениці твердої ярого типу розвитку. <i>Матеріали VII Всеукраїнської наукової конференції. «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі»</i>. Умань, 2023. С.</p> <p>3. Новак Ж., Величко В., Бегун А., Муренко М. Колос сортозразків ячменю ярого як складова продуктивності. <i>Матеріали VII Всеукраїнської наукової конференції. «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі»</i>. Умань, 2023. С.</p> <p>4. Новак Ж., Олефір О., Сигида Ч. Характеристики колоса гексаплоїдних біотипів пшениці. <i>Матеріали VII Всеукраїнської наукової конференції. «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі»</i>. Умань, 2023. С.</p> <p>5. Новак Ж., Синьоок І., Полянський Я., Питель В. Довжина верхнього міжвузля гібридних популяцій F 6 пшениці твердої ярої. <i>Матеріали VII Всеукраїнської наукової конференції. «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі»</i>. Умань, 2023. С.</p>	0,1
16.	Тези доповідей інших конференцій,		
17.	Патенти на винахід		
18.	Патенти на корисну модель		

19.	Авторське свідоцтво, право, сертифікат, ТУ, ДСТУ тощо	Свідоцтво № 230825 про авторство на сорт рослин Євразія. Пшениця м'яка (озима). Заявка № 19012079 . Автор(и) Рябовол Л. О., , Діордієва І. П., Рябовол Я. С., Полторецький С. П., Яценко А.О.	
20.	Впровадження результатів наукової роботи у виробництво (наявність копії в НДЧ обов'язкова)	№ акта, число, назва впровадження	

7. Членство науково-педагогічних працівників кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології у спецрадах (у.т.ч. разових), експертних радах, редколегіях наукових збірників (журналів)

№	ПІБ	Член якої спецради (назва установи, при якій функціонує, шифр, спеціальність, яку представляє), експертної ради, редколегії (назва збірника (журналу), установа, якою видається)
1	2	3
1	Рябовол Л.О.	Член Спеціалізованої вченої ради К 74.844.02
2	Рябовол Л.О.	Заступник голови Спеціалізованої вченої ради Д 74.844.04
3	Діордієва І. П.	Технічний секретар Збірника наукових праць Уманського НУС
4	Діордієва І. П.	Член разової спеціалізованої вченої ради ДФ 74.844.015 в Уманському національному університеті садівництва
5	Діордієва І. П.	Член разової спеціалізованої вченої ради 2293 в Уманському національному університеті садівництва
6	Рябовол Л. О.	Член разової спеціалізованої вченої ради ДФ 74.844.011 в Уманському національному університеті садівництва

8. Опонування (рецензування) науково-педагогічними працівниками кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології дисертацій

№	ПІБ науково-педагогічного працівника (опонента, рецензента)	ПІБ дисертанта, науковий ступінь, на який претендував, за якою спеціальністю, шифр спецради, установа при якій функціонує спецрада (чи функціонувала разова рада)
1	2	3
1	Діордієва І.П.	Красноштан В.І., доктор філософії, 201 «Агрономія», разова спеціалізована вчена рада ДФ 74.844.015 в Уманському національному університеті садівництва
2	Діордієва І.П.	Українець О.А., доктор філософії, 201 «Агрономія», разова спеціалізована вчена рада 2293 в Уманському національному університеті садівництва
3	Рябовол Л. О.	Марченко К. Ю., доктор філософії, 201 «Агрономія», разова спеціалізована вчена рада ДФ 74.844.011 в Уманському національному університеті садівництва

9. Укладено договори кафедру генетики, селекції рослин та біотехнології про наукове співробітництво з вітчизняними та закордонними організаціями (ЗВО, фірми тощо)

№	Країна	Повна назва організацій (ЗВО, фірми тощо) та наукові напрями співробітництва (наявність копії договору в науково-дослідній частині обов'язкова!)
1	2	3

1	Україна м. Київ	Товариство з обмеженою відповідальністю «Всеукраїнський науковий інститут селекції (ВНІС)»; генетика, селекція та насінництво сільськогосподарських культур
2.	Україна м. Харків	Інститут рослинництва он. В.Я. Юр'єва НААН Національним центром генетичних ресурсів рослин (НЦГРРУ); генетика, селекція та насінництво
3	Україна м. Луцьк	Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки; генетика, селекція та насінництво сільськогосподарських культур
4.	Україна м. Житомир	Житомирський національний агроекологічний університет; генетика, селекція та насінництво сільськогосподарських культур
5	Україна Уманський р-н.	Верхняцька дослідно-селекційна станція Інституту біоенергетичних культур та цукрових буряків; генетика, селекція та насінництво сільськогосподарських культур
6	Україна м. Київ	Інститут фізіології рослин і генетики НАН України; генетика, селекція та насінництво сільськогосподарських культур

10. Проведено кафедрою генетики, селекції рослин та біотехнології наукових заходів

№	Назва заходу (Міжнародні, Всеукраїнські й інші конференції, круглі столи, семінари тощо), дата проведення	Співорганізатори та кількість учасників
1	2	3
1	Міжнародна наукова конференція «Селекційно-генетична наука і освіта» 19.03.2023 р., Уманський НУС, кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології	ВНІС 96 учасників
2	Всеукраїнська науково-практична конференція «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі» 11.10.2023 р., УНУС, кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології	50 учасників

11. Участь науково-педагогічних працівників кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології у наукових заходах

№	ПІБ	Назва заходу (Міжнародні конференції, Всеукраїнські конференції, семінари, круглі столи) дата проведення, місце проведення, установа	Вид участі (доповідь, публікація)
1	2	3	4
1	Рябовол Л.О.	Міжнародна наукова конференція «Селекційно-генетична наука і освіта» (Парієві читання), 19.03. 2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
2	Діордієва І.П.	Міжнародна наукова конференція «Селекційно-генетична наука і освіта» (Парієві читання), 19.03. 2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
3	Новак Ж. М.	Міжнародна наукова конференція «Селекційно-генетична наука і освіта» (Парієві читання), 19.03. 2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
4	Любченко А.І.	Міжнародна наукова конференція «Селекційно-генетична наука і освіта» (Парієві читання), 19.03. 2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
5	Любченко І.О.	Міжнародна наукова конференція «Селекційно-генетична наука і освіта» (Парієві читання), 19.03. 2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
6	Крижанівський В.Г.	Міжнародна наукова конференція «Селекційно-генетична наука і освіта» (Парієві читання), 19.03. 2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
7	Ненька О.В.	Міжнародна наукова конференція «Селекційно-генетична наука і освіта» (Парієві читання), 19.03. 2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
8	Сержук О.П.	Міжнародна наукова конференція «Селекційно-генетична наука і освіта» (Парієві читання), 19.03. 2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
9	Рябовол Л.О.	Всеукраїнська наукова конференція «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі», 11.10.2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
10	Діордієва І.П.	Всеукраїнська наукова конференція «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі», 11.10.2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
11	Новак Ж. М.	Всеукраїнська наукова конференція «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі», 11.10.2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник

12	Любченко А.І.	Всеукраїнська наукова конференція «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі», 11.10.2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
13	Любченко І.О.	Всеукраїнська наукова конференція «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі», 11.10.2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
14	Крижанівський В.Г.	Всеукраїнська наукова конференція «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі», 11.10.2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
15	Ненька О.В.	Всеукраїнська наукова конференція «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі», 11.10.2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
16	Сержук О.П.	Всеукраїнська наукова конференція «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі», 11.10.2023 р., м. Умань	Організатор, Учасник
17	Новак Ж. М.	International Scientific and Practical Conference «Modern directions of development of science and technology», 2023 January 30 – February 01, Liverpool, Great Britain	Учасник
18	Новак Ж. М.	International Scientific and Practical Conference «Unusual methods of development of science and thoughts», July 17 – 19, Madrid, Spain	Учасник
19	Ненька О.В.	International Scientific and Practical Conference «Unusual methods of development of science and thoughts», July 17 – 19, Madrid, Spain	Учасник
20	Любченко А.І.	Міжнародна наукова конференція, присвячена 125-річчю від дня народження професора Ф.П. Мацкова, Харків, 7-8 червня 2023 р.	Учасник
21	Любченко І. О.	Міжнародна наукова конференція, присвячена 125-річчю від дня народження професора Ф.П. Мацкова, Харків, 7-8 червня 2023 р.	Учасник
22	Новак Ж.М.	Міжнародна наукова конференція, присвячена 125-річчю від дня народження професора Ф.П. Мацкова, Харків, 7-8 червня 2023 р.	Учасник
23	Крижанівський В.Г.	Міжнародна наукова інтернет-конференція «Інноваційні зернопродукти і технології», 21.02.2023 р., Умань	Учасник

12. Участь науково-педагогічних працівників кафедри у виставках

№	ПІБ	Назва Міжнародної, Всеукраїнської, обласної виставки	Дата участі і місце проведення
1	2	3	4

13. Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, аспірантів, молодих учених (коротко описати, навести дані щодо ефективності аспірантури, наукового керівництва, захистів дисертацій, тощо).

ПІБ наукового співробітника(аспіранта)	Тематика досліджень
Синьоок І. В.	Створення вихідного матеріалу пшениці твердої ярої за міжвидової гібридизації
Горбенко В. С.	Формування продуктивності посівів пшениці озимої різної щільності залежно від дії ретарданта в Правобережному Лісостепу України
Лазаренко І. О.	Ріст і продуктивність сорго цукрового як енергетичної культури в Правобережному Лісостепу України
Грищенко О.М.	Формування урожаю сортів гороху різного морфотипу залежно від рівня інтенсифікації технології вирощування в Правобережному Лісостепу України
Ташлицький Є.М.	Селекційно-генетичне вдосконалення пшениці спельта (<i>Triticum spelta</i> L.) за гібридизації з пшеницею м'якою (<i>Triticum aestivum</i> L.)
Прокопчук Л.В.	Створення та аналіз вихідного матеріалу для селекції на якість зерна пшениці м'якої

	озимої (<i>Triticum aestivum</i> L.)
Фесько М. В.	Створення вихідного матеріалу за використання біотехнологічних методів у селекції пшениці
Капустинський А.О.	Створення вихідного матеріалу пшениці м'якої озимої за інтрогресивної гібридизації
Федоренко С. В.	Створення вихідного матеріалу в селекції зернових колосових культур
Сліденко С. І.	Генетичні основи гетерозисної селекції жита озимого та архітектоніка рослини
Бабій М. М.	Створення вихідного матеріалу за гібридизації <i>Triticum aestivum</i> L. × <i>Triticum spelta</i> L. та використання біотехнологічної ланки

14. Наукові підрозділи, їх напрями діяльності, робота з замовниками (навчально-наукові лабораторії, центри, тощо), (зазначити назву підрозділу, стисло описати його діяльність та результативність роботи – до 30 рядків).

Назва підрозділу	Наукова лабораторія генетики, селекції та насінництва сільськогосподарських культур
Опис діяльності	<p>Основним завданням лабораторії є проведення фундаментальних досліджень на сучасному рівні з метою поєднання наукового і навчального процесів, що дозволить готувати фахівців вищої кваліфікації, вирішувати кадрове забезпечення пріоритетних напрямків через аспірантуру і докторантуру, допомагати виробництву.</p> <p>Науково-дослідна робота співробітниками лабораторії в 2016 році виконувалась за напрямками:</p> <ul style="list-style-type: none"> – проведення фундаментальних та прикладних досліджень з генетики сільськогосподарських рослин; – проведення науково-дослідної роботи із селекції сільськогосподарських рослин; – проведення науково-дослідної роботи з насінництва с.-г. культур та розмноження створених сортів і компонентів отриманих гібридів.
Результативність роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведено схрещування для виділення закріплювачів стерильності жита озимого. 2. Закладено ділянки гібридизації для отримання стерильних форм жита озимого. 3. Проведено гібридизацію кращих за комплексом господарсько-цінних ознак зразків пшениці м'якої, твердої та спельти. 4. Проведено гібридизацію тривидових тритикале та пшениці спельти, а також чотиривидових тритикале із пшенично-ячмінними гібридами. 5. Проведено беккросні схрещування для передачі гена спельтоїдності кращим сортам озимої пшениці. 6. Проведено добори кращих номерів пшениці м'якої, твердої та спельти за комплексом ознак. 7. Розроблено та передано до Українського інституту інтелектуальної власності способи відбору та конверсії пшенично-житніх хромосомно заміщених форм тритикале. 8. Відібрано кращі зразки чотиривидового тритикале, які після розмноження буде передано до Державного сорто випробування. 9. Висіяно дослідні ділянки пшениці (510 номерів), які включають ділянки гібридизації (200 номерів), колекційний розсадник (310 номерів). 10. Закладено розсадник розмноження кращих номерів пшениці для передачі їх до Державного сорто випробування. Розсадник включає 6 номерів. 11. Висіяно дослідні ділянки тритикале (150 номерів), які включають ділянки гібридизації (98 номерів), колекційний розсадник (92 номери). 12. Висіяно дослідні ділянки жита, які включають ділянки гібридизації, колекційний розсадник та ділянки розмноження. 13. Висіяно колекційні розсадники пшениці м'якої, твердої та спельти (200 номерів). 14. Проведено гібридизацію різних видів пшениці між собою та проаналізовано рівень прояву господарсько-цінних ознак у гібридів F₃₋₅. 15. Передано на державну науково-технічну експертизу сорти пшениці м'якої озимої Фрея, Уманська царівна, Євразія.

15. Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними та вітчизняними організаціями (надати загальну інформацію про стан наукового співробітництва: характеристику основних напрямів наукового і науково-технічного співробітництва, приклади їх успішної реалізації та перспективи розвитку).

Детальні дані щодо тематики співробітництва

Установа - партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
1	2	3	4
ЗАТ «Nando» (Литва)	Дослідження ефективності активатора добрив BioExpert в Україні в 2022–2023 рр.	Договір №6/22 про співпрацю від 06.05.2022 р.	Досліджено вплив активатора добрив BioExpert на продуктивність і якість пшениці озимої
СФГ «Хлібороб»	Аналіз селекційних форм (зразків) пшениці і розробка рекомендацій виробництву	Договір №10/23 про співпрацю від 19.05.2023 р.	Проведено порівняльний аналіз селекційних форм пшениці і відібрано перспективні генотипи. Розроблено рекомендації виробництву

16. Інформація про наукову та науково-технічну діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України та національних галузевих академій наук (до 20 рядків) *(спільні структурні підрозділи, тематика досліджень, видавнича діяльність, стажування студентів та аспірантів на базі академічних установ, результативність спільної співпраці, об'єднання зусиль щодо створення спільних центрів колективного користування наукоємним обладнанням, шляхи вирішення цього питання).*

17. Заходи, здійснені спільно з облдержадміністрацією, спрямовані на підвищення рівня ефективності роботи науковців для вирішення регіональних потреб (до 20 рядків) *(госпдоговірна тематика, обсяги її фінансування, вирішені регіональні проблеми тощо).*

18. Заключна частина

Зауваження та пропозиції щодо забезпечення організації та координації наукового процесу на кафедрі та в університеті.

- Фінансування процесу створення сортів та гібридів та їх передачу до Держсортівипробування.
- Розмноження створених сортів та гібридів сільськогосподарських культур.
- Для ідентифікації матеріалів просимо розглянути питання придбання ДНК ампліфікатора.